

Santa Eulàlia de Ronçana envaeix l'Ordal.

són realment empresaris, sinó alts executius a sou de les empreses. Evidentment els fa por perdre la seva situació privilegiada i aposten per mantenir-nos dintre de l'estat espanyol. De la mateixa manera opinen alguns autèntics empresaris que depenen molt del mercat espanyol. A l'altra banda del tauler hi trobem els representants de la petita i mitjana empresa catalana, els autèntics empresaris, els emprenedors que es juguen el seu capital. Entre aquest col·lectiu el sentiment majoritari és independentista. Molts van apostar fort per la internacionalització i ja no depenen del mercat espanyol. Estan convençuts que un estat propi i proper defensarà millor els seus interessos que no pas un estat espanyol ineficient, desacreditat i irracional en molts aspectes, com per exemple en la creació d'infraestructures. Tot i que els primers disposen de molts minuts en els telenotícies, les empreses catalanes petites i mitjanes constitueixen el veritable teixit empresarial del nostre país, són les que creen ocupació i riquesa.

Uns altres actors són els partits polítics catalans: s'esforcen per gaudir de màxima visibilitat, i ho aconsegueixen. No obstant és evident que van a remolc dels esdeveniments. Es mouen quan la societat els empeny. Durant anys els partits havien tingut en l'ambigüitat un refugi segur, però el procés sobiranista els ha obligat a definir-se, a ser clars en els seus plantejaments nacionals. Algun partit ho va entendre molt aviat, a altres els va costar més i algun encara no ho ha entès. Això, que ja es va intuir en les passades eleccions, encara es reflecteix més clarament en les enquestes d'intenció de vot. Guanya vots qui defineix més clarament la seva postura en el debat de la independència, ja sigui a favor o en contra. Perden vots els partits que mantenen posicions ambigües o discrepàncies internes respecte del procés. Sense voler entrar en personalismes, sí que és oportú esmentar que, en el seu paper institucional, el President Mas manté una reconeguda dignitat i sembla decidit a afrontar les investides de la partida, com s'acaba d'escenificar en els recents xocs protocol·laris amb el govern espanyol.

Un altre actor destacat del joc és l'estat espanyol. De fet, més que d'un jugador hauríem de parlar de tot un equip, ja que aquest bàndol inclou, a més del govern espanyol, els representants de pràcticament tots els partits polítics espanyols, siguin de dretes o d'esquerres, i els mitjans de comunicació d'àmbit estatal. El seu paper ha evolucionat: inicialment va passar per una etapa de desdeny, durant la qual el procés era tractat de bluf, de bogeria, de maniobra electoralista, però actualment s'ha convertit en un desplegament d'auguris apocalíptics entre els quals l'exclusió de la Unió Europea és el més benèvol. Es troben en la fase de l'amenaça i el xantatge. Així, ens han dit que, expulsats de la UE, la nostra relació amb l'euro seria com la de Kosovo, i que l'estat català només podria entrar a l'ONU com Palestina, o bé que els pagesos catalans perdrien molts milions a l'any amb la independència. Últimament la seva expressió més repetida és que la independència de Catalunya és impossible. Doncs si és impossible, què treu cap tant de soroll i tantes amenaces? Si el nostre objectiu és tan absurd i descabellat, per quin motiu s'esforcen tant a neutralitzar-lo amb el discurs de la por? Alguns esperaven que la resposta del govern espanyol al repte català seria una oferta substancial en matèria econòmica per tal de seduir els catalans i desactivar el procés independentista, però ja se'n poden anar oblidant. Amb els pressupostos recentment presentats queda ben clar que la idea de l'estat espanyol és imposar l'ofec econòmic a la Generalitat. En lloc de donar-nos algun argument per continuar pertanyent a Espanya, el que fan és aplicar-nos el pacte de la fam.

